

Kmetijske in rokodelske novize.

Na svetlobo dane od z. k. kmetijske drushbe.

N° 4.

V frédo 26. Maliga Šerpana.

1843.

Te novize pridejo vsako frédo na dvéh zheternih listih v Ljubljani na svitlo. Plazhujejo se v pisarnizi z. k. kmetijske drushbe v hišhi 195 v Šalendrovi ulizi bliso Brega; sa Ljubljano in sa tiste, ki jih ne dobivajo po pošhti, sa zelo leto s 2 fl., — sa pol leta s 1 fl.; prejmljejo se pa pri natiskovavzu na Bregu Nr. 190. Po pošhti veljajo sa zelo leto 2 fl. 30 kr., — sa pol leta 1 fl. 15 kr. Po vsih z. k. pošhtah se snajo dobiti.

Prôshnja.

S veseljam na snanje damo, de se je sgodilo, kar smo voshili: namrezh de so té novize ne samo v naši deshéli, ampak tudi na Šhtajerskim, Koroskim, Goriskim, Tershaskim, Horvaskim in zló v Dalmazii veliko prijatlov našle. Ker so se novize tako v vse naše sosédne deshele rasshirile, voshimo, de bi naši prijatli tudi is téh deshel svoje skušnje, povésti is njih sejmov, osnanila svojih isnájdb, posebne pergodbé, novo natisnjene bukve ali knjige i. t. d. vedit dali. S veseljam bodemo vse v téh novizah na snanje dali in tako storili, de se bó v téh listih vse bralo, kar kmetijstvo in obertnost teh deshel utizhe. To je, kar mi shelimo!

Kako se imájo naše kmetije popravljati, de bo prav?

(Na dalje.)

Vidimo tudi, de drugazh rodi semlja na gorah, in sopet drugazh v dolinah in na planjavah ali na ravnim. Na gorah so semlje skorej sploh le s shuto, debélím peskam ali s brodam naméshane, ki so se v sazhetku svetá od velikih deshevni nalivev in od povódnji rassózhene, is visjih hribov doli splasile in po nishjih polizah se rasprostile. Takih semlja rodovitnost se ravná po méri, kolikor splasena smél v zhasu bolj trohniti, in se v dobro perst in v práh preobrazhati hiti; tudi, kolikor je vezh glina, in druge trohljive sháre s njim sméshane. Semlje v dolinah in na ravnim pa so she v sazhetku po stvarjenju s nar. boljšim drobisham,

in s tanko perstjó naplávane, in bojo od leta do leta toliko bolj rodovitne, kolikor deshevni nalivi in povódnji vezh tãnjshane persti in kamnitniga prahu is visjih in is nishjih hribov spérájo, in jih potoki v doline perplavajo; sa voljo tega so semlje v dolinah, bres vsiga perstavka, ali perpomozhka, same na sebi sploh bolj rodovitne, kakor na gorah.

Pa tudi gorjanam je stvarnik perpomozhke dal, s kterimi samorejo oni, zhe le hozhejo svoje grunte ali kmetishtva popraviti, in rodovitnost njih semljá pomnóshiti.

Pervo je potreba, de kmét vlastnosti svoje semlje posná; lohka rezh mu bo potem popravljati svojo kmetijo, in snál bo vse takó obrniti, de mu bo kmetovanje verglo, kar je mogzhe.